

Βρυξέλλες, 21 Ιουνίου 2022
(OR. fr, en)

10505/22

AUDIO 58
HYBRID 65
JAI 928
FREMP 139
CATS 43
ASIM 57
PROCIV 87
AG 72
BY 5
RELEX 856
COEST 475
CULT 66
SOC 392
VISA 111

DISINFO 57
EUAM UKRAINE 27
JAIEX 72
POLGEN 92
JUSTCIV 91
COHOM 65
DIGIT 125
EJN 25
EUROJUST 78
COPEN 251
DATAPROTECT 199
CYBER 233
GENDER 116

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

Θέμα: Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την προστασία και την ασφάλεια των δημοσιογράφων και άλλων επαγγελματιών των μέσων ενημέρωσης

Διαβιβάζονται συνημμένως στις αντιπροσωπίες τα ως άνω συμπεράσματα του Συμβουλίου, όπως εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων κατά τη σύνοδό του στις 21 Ιουνίου 2022.

Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την προστασία και την ασφάλεια των δημοσιογράφων και άλλων επαγγελματιών των μέσων ενημέρωσης

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ΟΤΙ:

1. Η δημοκρατία βασίζεται στην άσκηση του δικαιώματος στην ελευθερία γνώμης και έκφρασης και στην ελευθερία πληροφόρησης, τόσο εντός όσο και εκτός διαδικτύου. Οι ελευθερίες αυτές βρίσκονται στον πυρήνα του επαγγέλματος του δημοσιογράφου και πρέπει να συνοδεύονται από ένα περιβάλλον ικανό να παρέχει προστασία και ασφάλεια στους δημοσιογράφους και τους επαγγελματίες των μέσων ενημέρωσης.
2. Σήμερα, πολλοί δημοσιογράφοι και άλλοι επαγγελματίες των μέσων ενημέρωσης δεν είναι σε θέση να εργάζονται παντού ελεύθερα και ανεξάρτητα όπως θα έπρεπε. Τα εμπόδια στην ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης, καθώς και οι επιθέσεις εναντίον τους, αυξάνονται στην Ευρώπη και αλλού στον κόσμο¹. Η ανασφάλεια που αντιμετωπίζουν οξύνεται περαιτέρω στις ένοπλες συγκρούσεις. Μολονότι αποτελούν πηγή αμερόληπτης πληροφόρησης, η οποία είναι ουσιώδης για τη διαπίστωση γεγονότων και την κατανόηση μιας σύγκρουσης, είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένοι και μπορούν να τεθούν και οι ίδιοι στο στόχαστρο, όπως καταδεικνύει η εν εξελίξει ρωσική στρατιωτική επίθεση κατά της Ουκρανίας².

¹ Στο ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών A/C.3/L/49/Rev1 με τίτλο «Η ασφάλεια των δημοσιογράφων και το ζήτημα της ατιμωρησίας» εκφράστηκε έντονη ανησυχία για τον αυξανόμενο αριθμό δημοσιογράφων και εργαζομένων στα μέσα ενημέρωσης οι οποίοι δολοφονήθηκαν, βασανίστηκαν, συνελήφθησαν, φυλακίστηκαν, υπέστησαν παρενόχληση και εκφοβισμό κατά τα τελευταία χρόνια ως άμεσο αποτέλεσμα του επαγγέλματός τους (<https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/LTD/N21/329/42/PDF/N2132942.pdf?OpenElement>)

² Όπως περιγράφεται στην [πλατφόρμα του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προώθηση της προστασίας της δημοσιογραφίας και της ασφάλειας των δημοσιογράφων](https://fom.coe.int/en/pays/detail/11709594) (<https://fom.coe.int/en/pays/detail/11709594>). Βλ. επίσης την ετήσια έκθεση των οργανώσεων εταίρων για το 2022 στην πλατφόρμα του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προώθηση της προστασίας της δημοσιογραφίας και της ασφάλειας των δημοσιογράφων, «Defending Press Freedom in Times of Tension and Conflict» (Προάσπιση της ελευθερίας του λόγου σε καιρούς έντασης και συγκρούσεων (<https://rm.coe.int/platform-protection-of-journalists-annual-report-2022/1680a64fe1>)).

3. Οι δημοσιογράφοι και άλλοι επαγγελματίες των μέσων ενημέρωσης αντιμετωπίζουν πολλαπλές απειλές και έρχονται αντιμέτωποι με πράξεις στιγματισμού, εκφοβισμού, παράνομης παρακολούθησης και βίας με τη μορφή σωματικής και ψυχολογικής βλάβης, ή ακόμη και δολοφονιών, κακόβουλων διώξεων, αδικαιολόγητης οικονομικής πίεσης και προσβολής της φήμης τους. Η βία αυτή παρατηρείται επίσης στο διαδίκτυο, με τη μορφή προσβολών, υποκίνησης μίσους, παρενόχλησης και απειλών κατά της ζωής.
4. Η κατάσταση των γυναικών δημοσιογράφων είναι ιδιαίτερα ανησυχητική³: είναι εκτεθειμένες σε πρόσθετους κινδύνους, τόσο σε αριθμό όσο και σε είδος. Αυτή η έμφυλη βία λαμβάνει πολλές μορφές, συμπεριλαμβανομένης της διαδικτυακής παρενόχλησης, του βιασμού και των απειλών κατά της ζωής, καθώς και της υποκίνησης μίσους. Οι δημοσιογράφοι που ανήκουν σε μειονότητες ή κοινωνικά περιθωριοποιημένες ομάδες πλήττονται επίσης δυσανάλογα από τέτοιες απειλές⁴.
5. Η οικονομική κατάσταση των δημοσιογράφων και άλλων επαγγελματιών των μέσων ενημέρωσης γίνεται επίσης όλο και πιο επισφαλής. Η χρηματοπιστωτική και οικονομική ανασφάλεια πολλών μέσων ενημέρωσης, η οποία καθίσταται εμφανής από το κλείσιμο πολλών εξ αυτών, καθιστά τους επαγγελματίες των μέσων ενημέρωσης πιο ευάλωτους. Επιπλέον, η πρωταρχική απαίτηση για αποτελεσματικότητα ή για οικονομική αποδοτικότητα, ιδίως στην περίπτωση των ιδιωτικών μέσων ενημέρωσης, μπορεί ενίοτε να επιδεινώσει τις συνθήκες και την ποιότητα της εργασίας των δημοσιογράφων. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός και η επέκταση των παγκόσμιων παραγόντων και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης που ανταγωνίζονται τα μέσα ενημέρωσης στη διαδικτυακή διαφημιστική αγορά⁵, σε συνδυασμό με τις συνέπειες της πανδημίας⁶ κατά τη διάρκεια της οποίας τα μέσα ενημέρωσης υπέστησαν απώλειες εσόδων που υπερέβησαν τη μείωση των εθνικών εσόδων, οδήγησαν σε επιδείνωση της οικονομικής ανασφάλειας των δημοσιογράφων και άλλων επαγγελματιών των μέσων ενημέρωσης.

³ Βλ. π.χ. Έκθεση του Παρατηρητηρίου για την Πολυφωνία στα Μέσα Ενημέρωσης, 2021· Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA): «Βία κατά των γυναικών: πανευρωπαϊκή έρευνα», 2014· FRA, «Εγκληματικότητα, ασφάλεια και δικαιώματα των θυμάτων», 2021· Ετήσια έκθεση για το 2021 των οργανώσεων εταίρων που συμμετέχουν στην πλατφόρμα του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προαγωγή της προστασίας της δημοσιογραφίας και της ασφάλειας των δημοσιογράφων, 2021· UNESCO, Online violence against women journalists: a global snapshot of incidence and impacts (Διαδικτυακή βία κατά γυναικών δημοσιογράφων: μια παγκόσμια εικόνα της συχνότητας εμφάνισης και των επιπτώσεων), 2020· UNESCO, The Chilling global trends in online violence against women journalists (Αποτρεπτικό αποτέλεσμα: παγκόσμιες τάσεις της διαδικτυακής βίας κατά των γυναικών δημοσιογράφων), 2021· ΟΑΣΕ, Resource Guide on the Safety of Female Journalists Online (Οδηγός πόρων για την ασφάλεια των γυναικών δημοσιογράφων στο διαδίκτυο), 2020· Έκθεση του ΟΑΣΕ με τίτλο «Violence against women journalists and politicians: a growing crisis (Βία κατά των γυναικών δημοσιογράφων και πολιτικών: μια αυξανόμενη κρίση)», 2021.

⁴ IPI, Newsroom Best Practices for Addressing Online Violence against Journalist (Βέλτιστες πρακτικές για την αντιμετώπιση της διαδικτυακής βίας κατά των δημοσιογράφων).

⁵ Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη διασφάλιση ενός ελεύθερου και πολυφωνικού συστήματος μέσων ενημέρωσης, Δεκέμβριος 2020.

⁶ Roberta Carlini και Konrad Bleyer-Simon: *Media economy in the pandemic: a European perspective* (Η οικονομία των μέσων ενημέρωσης στην πανδημία)· Τεχνική έκθεση· Κέντρο για την πολυφωνία και την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης (CMPF), 2021/01.

6. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέβαλε πρόταση οδηγίας σχετικά με τις στρατηγικές αγωγές προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού (SLAPP)⁷, η οποία προτείνει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο τη θέσπιση δικονομικών εγγυήσεων κατά των αγωγών αυτών, καθώς και μια συνοδευτική σύσταση⁸ που παρέχει καθοδήγηση στα κράτη μέλη σχετικά με τα θέματα αυτά.
7. Τα κράτη μέλη και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχουν κληθεί⁹ να εφαρμόσουν μια ευρωπαϊκή στρατηγική για το οικοσύστημα των κλάδων του πολιτισμού και της δημιουργικότητας, προκειμένου, μεταξύ άλλων, να διευκολύνουν την πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τη διαθέσιμη χρηματοδότηση για τα μέσα ενημέρωσης, μέσω της συγχώνευσης του οδηγού χρηματοδότησης CultureEU και του διαδραστικού εργαλείου χαρτογράφησης για τα οπτικοακουστικά και τα ενημερωτικά μέσα, έτσι ώστε οι επαγγελματίες και οι εταιρείες ενημερωτικών μέσων να διαθέτουν μια ενιαία πολυγλωσσική ψηφιακή πύλη στην οποία θα απαριθμούνται οι διαφορετικές πιθανές ευκαιρίες χρηματοδότησης που έχουν στη διάθεσή τους.
8. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα συνεχίσει να στηρίζει το 2022 τον μηχανισμό ταχείας αντίδρασης για τις παραβιάσεις της ελευθερίας του Τύπου και των μέσων ενημέρωσης στο πλαίσιο του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη», ο οποίος επιτρέπει τη στήριξη, μεταξύ άλλων, των διασυνοριακών συνεργασιών στα μέσα ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένης της ανεξάρτητης και ερευνητικής δημοσιογραφίας, με τη μορφή επιχορηγήσεων στο πλαίσιο των συμπράξεων δημοσιογραφίας.¹⁰

⁷ έγγρ. 8529/22 - COM(2022) 177 final.

⁸ C(2022) 2428 final.

⁹ Συμπεράσματα του Συμβουλίου με θέμα τη «Δημιουργία ευρωπαϊκής στρατηγικής για το οικοσύστημα των κλάδων του πολιτισμού και της δημιουργικότητας», 4 Απριλίου 2022 (2022/C 160/06).

¹⁰ Ετήσιο πρόγραμμα εργασίας 2022 για την υλοποίηση του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη», <https://culture.ec.europa.eu/document/2022-annual-work-programme-creative-europe-programme>

ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΤΗΝ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΓΕΓΟΝΟΣ ΟΤΙ:

9. Στις 16 Σεπτεμβρίου 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε σύσταση σχετικά με τη διασφάλιση της προστασίας, της ασφάλειας και της ενίσχυσης της θέσης των δημοσιογράφων και άλλων επαγγελματιών των μέσων ενημέρωσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία παρέχει σημαντική καθοδήγηση για τα κράτη μέλη. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε την πρόθεσή της να δημοσιεύσει μελέτη, μεταξύ άλλων, σχετικά με τους δείκτες που χρησιμοποιούνται για την παρακολούθηση της εφαρμογής της σύστασής της, εξετάζοντας ενδεχομένως την ασφάλεια στο διαδίκτυο και ιδίως τη στήριξη των γυναικών δημοσιογράφων και των δημοσιογράφων που ανήκουν σε μειονότητες.

ΚΑΛΕΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

10. Να ενθαρρύνει, στο πλαίσιο του υφιστάμενου Ευρωπαϊκού Φόρουμ για τα μέσα ενημέρωσης, τη διοργάνωση, σε τακτική βάση, συζητήσεων και ανταλλαγών βέλτιστων πρακτικών σχετικά με την προστασία και την ασφάλεια των δημοσιογράφων και άλλων επαγγελματιών των μέσων ενημέρωσης, διευκολύνοντας τον διάλογο με τα ενδιαφερόμενα μέρη όσον αφορά τις σχετικές εξελίξεις.
11. Να συνεχίσει τις εργασίες αξιολόγησης για τα υφιστάμενα πιλοτικά έργα και προπαρασκευαστικές ενέργειες για τη στήριξη της ελευθερίας και της πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης, με σκοπό να καταστούν πιο εκτεταμένα και μακροπρόθεσμα.
12. Να ενισχύσει τη χρηματοδότηση της ανεξάρτητης και ερευνητικής δημοσιογραφίας¹¹, η οποία συμβάλλει καθοριστικά στη δημόσια και δημοκρατική ζωή, αξιοποιώντας, μεταξύ άλλων, την πρωτοβουλία News¹² και αντλώντας έμπνευση από το παράδειγμα του InvestEU.
13. Να λάβει υπόψη την επιγραμμική ασφάλεια και την ελευθερία του λόγου για τους δημοσιογράφους και άλλους επαγγελματίες των μέσων ενημέρωσης σε όλες τις σχετικές πρωτοβουλίες που απορρέουν από την ψηφιακή στρατηγική της ΕΕ.

¹¹ Η δημοσιογραφία διέπεται από δεοντολογικές αρχές, όπως η ειλικρίνεια, τα κατάλληλα μέσα επαλήθευσης και απόδειξης και η αμεροληψία κατά την παρουσίαση, την περιγραφή και την αφήγηση, όπως υπογραμμίζεται στο ψήφισμα 1003 (1993) της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης με τίτλο «Δεοντολογία της δημοσιογραφίας», και στο ψήφισμα 2066 (2015) με τίτλο «Ευθύνη και δεοντολογία των μέσων ενημέρωσης σε ένα μεταβαλλόμενο περιβάλλον μέσων ενημέρωσης», και στη σύσταση CM/Rec(2022)4 που απηύθυνε η Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης προς τα κράτη μέλη σχετικά με την προώθηση ευνοϊκού περιβάλλοντος για ποιοτική δημοσιογραφία στην ψηφιακή εποχή.

¹² <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/news-initiative>

ΚΑΛΕΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ, ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΤΟΜΕΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΩΣ ΤΗΡΟΥΜΕΝΗΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑΣ:

14. Να ενθαρρύνουν τη διά βίου μάθηση¹³ σχετικά με την προστασία των δημοσιογράφων και των επαγγελματιών των μέσων ενημέρωσης για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, όπως οι διευθυντές ειδήσεων, οι αρχές επιβολής του νόμου, οι δικαστές και άλλες αρχές που εμπλέκονται στην ψηφιακή ασφάλεια.
15. Να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη πρωτοβουλιών για τον γραμματισμό στα μέσα ενημέρωσης και σε θέματα πληροφόρησης με στόχο την ευαισθητοποίηση σχετικά με την ασφάλεια των δημοσιογράφων και άλλων επαγγελματιών των μέσων ενημέρωσης¹⁴.
16. Να προαγάγουν την επιγραμμική ασφάλεια και την ψηφιακή ενδυνάμωση των δημοσιογράφων και άλλων επαγγελματιών των μέσων ενημέρωσης, ιδίως όσον αφορά τις γυναίκες δημοσιογράφους, τα άτομα που ανήκουν σε μειονότητες ή κοινωνικά περιθωριοποιημένες ομάδες, για παράδειγμα με την προώθηση της δημιουργίας ειδικών ομάδων εμπειρογνομόνων που θα μπορούσαν να συλλέγουν πληροφορίες και να ανταλλάσσουν ορθές πρακτικές σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης επιθέσεων και απειλών στο διαδίκτυο, και στις οποίες θα μπορούσαν να συμμετέχουν από κοινού εκπρόσωποι των μέσων ενημέρωσης και ρυθμιστικές αρχές σε επίπεδο ΕΕ ή κρατών μελών, υπάλληλοι επιβολής του νόμου και υπάλληλοι στον τομέα της κυβερνοασφάλειας.
17. Να ενθαρρύνουν τη στενότερη συνεργασία μεταξύ επιγραμμικών πλατφορμών και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών που διαθέτουν ιδιαίτερη εμπειρογνομοσσία όσον αφορά την καταπολέμηση συντονισμένων διαδικτυακών επιθέσεων, απειλών, παρενόχλησης, διαδικτυακής παρακολούθησης ή υποκίνησης μίσους κατά δημοσιογράφων και άλλων επαγγελματιών των μέσων ενημέρωσης, με σκοπό την καλύτερη κατανόηση αυτών των απειλών, την καλύτερη αντιμετώπισή τους και την ανάλογη προσαρμογή των πρακτικών που ακολουθούν οι πλατφόρμες. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί, για παράδειγμα, μέσω τακτικών διαλόγων στους οποίους θα μπορούσαν να μετέχουν δημόσιες αρχές.

¹³ Όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 1) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/817 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος «Erasmus+»: το πρόγραμμα της Ένωσης για την εκπαίδευση και την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1288/2013 (ΕΕ L 189 της 28.5.2021, σ. 1).

¹⁴ Βλ. σύσταση CM/Rec(2016)4 του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την προστασία της δημοσιογραφίας και την ασφάλεια των δημοσιογράφων και άλλων παραγόντων των μέσων ενημέρωσης.

18. Να στηρίζουν την υλοποίηση έργων και πρωτοβουλιών για την προστασία των γυναικών δημοσιογράφων και των δημοσιογράφων που ανήκουν σε μειονότητες, και ιδίως έργων και πρωτοβουλιών που μπορούν να ενισχύσουν τη διαφάνεια και να βελτιώσουν την ενημέρωση σχετικά με επιθέσεις και διακρίσεις εναντίον τους, καθώς και έργων και πρωτοβουλιών που προωθούν την ισότητα και την ένταξη στον κλάδο των μέσων ενημέρωσης και στις αίθουσες σύνταξης, καθώς και πρωτοβουλιών για την ευαισθητοποίηση σχετικά με την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας και της παρενόχλησης σε βάρος δημοσιογράφων και άλλων επαγγελματιών των μέσων ενημέρωσης.
19. Να βελτιώσουν περαιτέρω, ιδίως μέσω της έρευνας, τις γνώσεις σχετικά με τους πιθανούς κινδύνους για τους επαγγελματίες των μέσων ενημέρωσης και τις βέλτιστες πρακτικές που μπορούν να αποβούν χρήσιμες, ιδίως όσον αφορά την προστασία και την ασφάλειά τους σε περιοχές ένοπλων συγκρούσεων.
20. Να στηρίζουν πρωτοβουλίες και μηχανισμούς που αποσκοπούν στη βελτίωση της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής βιωσιμότητας των μέσων ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προκύπτουν από τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της ρύθμισης για τα συγγενικά δικαιώματα που θεσπίστηκαν για τους εκδότες Τύπου στην οδηγία (ΕΕ) 2019/790¹⁵, καθώς και πρωτοβουλίες και μηχανισμούς που αποσκοπούν στη βελτίωση της πρόσληψης δημοσιογράφων και άλλων επαγγελματιών των μέσων ενημέρωσης, και στη διεξαγωγή μελετών σχετικά με τις συνθήκες εργασίας τους, σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου της 8ης Νοεμβρίου 2019.
21. Να προωθήσουν πρωτοβουλίες και μηχανισμούς που στηρίζουν τους νέους και τους νεοεισερχόμενους στην αγορά εργασίας των δημοσιογράφων και των επαγγελματιών των μέσων ενημέρωσης, καθώς και τους δημοσιογράφους και επαγγελματίες των μέσων ενημέρωσης που εργάζονται ως ελεύθεροι επαγγελματίες ή σε τοπικά και περιφερειακά μέσα ενημέρωσης, ενισχύοντας έτσι την ελευθερία πληροφόρησης που απολαμβάνουν.

¹⁵ Οδηγία (ΕΕ) 2019/790 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και τα συγγενικά δικαιώματα στην ψηφιακή ενιαία αγορά και την τροποποίηση των οδηγιών 96/9/ΕΚ και 2001/29/ΕΚ (ΕΕ L 130 της 17.5.2019, σ. 92).

22. Να στηρίζουν πρωτοβουλίες και μηχανισμούς που προωθούν την ανταλλαγή και την ενίσχυση βέλτιστων επαγγελματικών πρακτικών, ιδίως μέσω της ευαισθητοποίησης των σπουδαστών δημοσιογραφίας και μαζικής ενημέρωσης σχετικά με τους κινδύνους που ενδέχεται να αντιμετωπίσουν στη μελλοντική τους σταδιοδρομία και τους βέλτιστους τρόπους αντιμετώπισής τους, και να προωθήσουν την ευρύτερη συμμετοχή τους σε σημαντικές ευρωπαϊκές εμπειρίες κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, ώστε να μπορούν να ανακαλύψουν διαφορετικά περιβάλλοντα και διάφορες πρακτικές έρευνας και δημοσίευσης.
23. Να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη πρωτοβουλιών και δεικτών εντός του κλάδου για την αξιοπιστία των ειδήσεων και των μέσων ενημέρωσης, όπως η απασχόληση δημοσιογράφων, ελεγκτών γεγονότων και άλλων επαγγελματιών των μέσων ενημέρωσης, που θα έχουν ως στόχο την παροχή κινήτρων στις πλατφόρμες και στους διαφημιστές να επιδείξουν υπευθυνότητα όσον αφορά τη συμμετοχή τους στη διαθεσιμότητα αξιόπιστων πληροφοριών και διαφορετικών προοπτικών.
24. Να δεσμευτούν για την προστασία των δημοσιογράφων και άλλων επαγγελματιών των μέσων ενημέρωσης σε ολόκληρο τον κόσμο στα σχετικά πολυμερή φόρουμ, στις διμερείς σχέσεις, σε εθνικό επίπεδο και σε διεθνείς πρωτοβουλίες για την προστασία των δημοσιογράφων και την ελευθερία της ενημέρωσης, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στην προστασία και την ασφάλεια των δημοσιογράφων και άλλων επαγγελματιών των μέσων ενημέρωσης που εργάζονται σε ή προέρχονται από εμπόλεμες ζώνες.
25. Να στηρίζουν τους δημοσιογράφους και άλλους επαγγελματίες των μέσων ενημέρωσης που επιδιώκουν να καλύψουν τις ένοπλες συγκρούσεις με ανεξάρτητο και αμερόληπτο τρόπο, ιδίως την εξελίξει ρωσική στρατιωτική επίθεση κατά της Ουκρανίας, και να ενθαρρύνουν τις πρωτοβουλίες που προάγουν το έργο τους και τη διάδοσή του, για παράδειγμα τη δημιουργία ειδικών τμημάτων στις υπηρεσίες μέσων ενημέρωσης, ιδίως στην ουκρανική γλώσσα.

26. Να στηρίζουν ανεξάρτητους και εξόριστους δημοσιογράφους και επαγγελματίες των μέσων ενημέρωσης, ιδίως από χώρες όπως η Ουκρανία, η Λευκορωσία και η Ρωσική Ομοσπονδία, υπό το πρίσμα της ατομικής τους κατάστασης και των λόγων εξορίας. Η στήριξη αυτή θα μπορούσε να συνίσταται, κατά περίπτωση, σε επαγγελματική, οικονομική, κοινωνική, διοικητική ή νομική συνδρομή, μεταξύ άλλων και από τον ιδιωτικό τομέα, και θα αποσκοπεί στη δημιουργία ασφαλών συνθηκών εργασίας και στην παροχή βοήθειας για την επανεκκίνηση της επαγγελματικής τους δραστηριότητας, για παράδειγμα μέσω της παροχής στέγασης ή πρωτοβουλιών που διευκολύνουν τον εντοπισμό ευκαιριών απασχόλησης.
27. Να μοιραστούν εμπειρίες των κρατών μελών σχετικά με τον βέλτιστο τρόπο υποδοχής δημοσιογράφων και άλλων επαγγελματιών των μέσων ενημέρωσης από περιοχές που πλήττονται από συγκρούσεις.
28. Να ανταλλάξουν βέλτιστες πρακτικές και να προβούν σε απολογισμό της εφαρμογής των παρόντων συμπερασμάτων έως το 2025.

Συνθήκες της ΕΕ

- Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 2: «Η Ένωση βασίζεται στις αξίες του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου, καθώς και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες. Οι αξίες αυτές είναι κοινές στα κράτη μέλη εντός κοινωνίας που χαρακτηρίζεται από τον πλουραλισμό, την απαγόρευση των διακρίσεων, την ανοχή, τη δικαιοσύνη, την αλληλεγγύη και την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών.»
- Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, και ιδίως το άρθρο 11: «Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία έκφρασης. Το δικαίωμα αυτό περιλαμβάνει την ελευθερία γνώμης και την ελευθερία λήψης ή μετάδοσης πληροφοριών ή ιδεών, χωρίς την ανάμειξη δημοσίων αρχών και αδιακρίτως συνόρων.»

Έγγραφα του Συμβουλίου

- Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη διασφάλιση ενός ελεύθερου και πολυφωνικού συστήματος μέσων ενημέρωσης (2020/C 422/08)
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 4ης Απριλίου 2022, με θέμα τη «Δημιουργία ευρωπαϊκής στρατηγικής για το οικοσύστημα των κλάδων του πολιτισμού και της δημιουργικότητας»
- Σύσταση του Συμβουλίου, της 8ης Νοεμβρίου 2019, σχετικά με την πρόσβαση στην κοινωνική προστασία για τους εργαζομένους και τους αυτοαπασχολούμενους (2019/C 387/01)

Έγγραφα της Επιτροπής

- Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με το ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης για τη δημοκρατία, COM(2020) 790 final

- Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Τα ευρωπαϊκά μέσα ενημέρωσης κατά την ψηφιακή δεκαετία: Σχέδιο δράσης για τη στήριξη της ανάκαμψης και του μετασχηματισμού», COM(2020) 784 final
- Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με την έκθεση του 2021 για το κράτος δικαίου, COM/2021/700 final
- Σύσταση (ΕΕ) 2021/1534 της Επιτροπής, της 16ης Σεπτεμβρίου 2021, σχετικά με τη διασφάλιση της προστασίας, της ασφάλειας και της ενίσχυσης της θέσης των δημοσιογράφων και άλλων επαγγελματιών των μέσων ενημέρωσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Έγγραφα του Συμβουλίου της Ευρώπης

- Σύσταση CM/Rec(2016)4 σχετικά με την προστασία της δημοσιογραφίας και την ασφάλεια των δημοσιογράφων και άλλων παραγόντων των μέσων ενημέρωσης
- Ψήφισμα σχετικά με την ασφάλεια των δημοσιογράφων (2021)
- Σύσταση CM/Rec(2022)4 της Επιτροπής υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την προώθηση ευνοϊκού περιβάλλοντος για ποιοτική δημοσιογραφία στην ψηφιακή εποχή

Έγγραφα των Ηνωμένων Εθνών

- Απόφαση 2222 (2015) του Συμβουλίου Ασφαλείας σχετικά με την προστασία των δημοσιογράφων και το ζήτημα της ατιμωρησίας
- Ψήφισμα A/C.3/76/L.9/Rev1 της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών με τίτλο «Η ασφάλεια των δημοσιογράφων και το ζήτημα της ατιμωρησίας»
- Έκθεση του 2021 με θέμα «Βία κατά των γυναικών δημοσιογράφων και πολιτικών: μια αυξανόμενη κρίση»